

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Мариела Генева-Попова, д.м.

Началник Клиника по Ревматология, УМБАЛ Св. Георги, гр. Пловдив

Относно защита на дисертационен труд за придобиване на научна степен „доктор на науките”

професионално направление *Медицина*

докторска програма *Ревматология*

Автор: проф. д-р Стоянка Георгиева Владева, впдм на тема: „АКТУАЛНИ АСПЕКТИ НА ОСТЕОПОРОЗНИЯ ФРАКТУРЕН РИСК”

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие със ЗРАСРБ, с правилника му на приложение, с Правилника на МУ-Пловдив за придобиване на НС „Доктор на науките”. Кандидатката е приложила всички необходими документи.

1. Представяне на кандидата

Проф. Д-р Стоянка Владева придобива магистърска степен по медицина във ВМИ гр. Пловдив през 1987 г. Тя защитава докторантура по ревматология в КПВБ, Медицинска академия, гр. София през 1996г. Заема академичните длъжности главен асистент по Вътрешни болести - от 1998 г., доцент по ревматология- от 2012 г. и професор по ревматология - от 2014 г. в Медицински факултет, Тракийски Университет, гр. Стара Загора. Проф.Владева придобива три клинични специалности - вътрешни болести /1998г/, ревматология /2003г/ и кардиология/2021г/. Тя има дългогодишна

амбулаторна ревматологична практика, била е Началник Втора Вътрешна клиника /2012г/, Началник Клиника по ревматология /2013г/ на УМБАЛ "Проф. Д-р Стоян Киркович" гр.Стара Загора. Има редица международни квалификации, които включват следдипломен курс по ставна ехография, DEXA и REMS-остеодензитометрия. Проф.Владева е доказан водещ национален учен и специалист в областта на ревматологията, с много качества и подчертан интерес към остеопорозата, която е обект на представения за рецензиране дисертационен труд. От 2000 г. досега работи по проблема остеопороза с наблюдение на голяма диспансерна група от пациенти. Проф. Владева е Председател на Асоциация "Стара Загора срещу Остеопорозата" от 2001 г. и Управител на един от 54-те Националните центрове по остеопороза. С нейно участие е създаден Българския FRAX модел, който може успешно да се използва както от всеки български гражданин, така и от съвременната медицинска наука с цел важни обобщения на здравето, нуждата от превенция и лечение на болестта остеопороза.

2. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Темата на дисертационния труд „Актуални аспекти на остеопорозния фрактурен риск” е съвременна както в теоретичен, така и в практичен аспект. Тя отговаря на научните интереси и необходимостта от изследвания в тази област на ревматологията, като има интердисциплинарен характер. Понастоящем са необходими нови данни и доказателства за костното здраве на българите- КМП, FRAX, етнически детайли и прилагане на иновативни диагностични инструменти.

3. Познаване на проблема

Считам, че дългогодишният академичен и клиничен опит позволяват на проф. Владева да обхване в мащабно изследване сърцевината на проблема остеопороза, а именно

фрактурния риск и неговите аспекти. Това определя високото качество на осъществената научна работа.

4. Методика на изследването

Използваните методи отговарят на поставената цел и на задачите. Те са оригинални и не повтарят изследванията от предишната дисертация на проф. Владева. Направени са съответните статистически анализи като данните са коректно интерпретирани и добре онагледени в таблици и графики. За статистическата обработка е използвана надеждна статистическа програма (SPSS софтуер, в.19).

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Литературният обзор е изчерпателен и задълбочен, обхваща 44 страници и 255 литературни източника. Главата „Клиничен материал и методи“ е написана на 13 страници. Описани са DEXA остеодензитометриите на 12 478 лица, 12 119 са жени (10 420 жени на възраст 50 години или повече и 1699 жени под 50 години) и 359 са мъже. Проспективно също е направена остеодензитометрия на аксиален скелет при 324 жени с иновативната PEMS технология. За тези пациенти са изследвани с допълнителен иновативен метод като част от съвременната оценка на качествата на костта при дефиниране на остеопороза. Резултатите с обсъждането са представени на 62 страници. Получените резултати са сравнени с публикуваните до момента проучвания и са дискутирани критично с предходни проучвания. Изводите и приносите са описани точно и кратко. Проф. Владева прилага в клиничната практика за първи път в България иновативната методика за оценка индекса на костна чувливост чрез PEMS аксиална остеодензитометрия.

6. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

Дефинираните приноси имат както теоретичен, така и подчертано научно-приложен характер в клиничната медицинска практика на такъв интердисциплинарно асоцииран

здравен проблем като остеопорозата. Значимостта на това най-мощно национално епидемиологично популационно проучване за КМП и фрактурен риск сред българската популация е безспорна. За първи път се прави оценка на етническите характеристики на КМП в България. Тази нова посока поставя началото у нас на световната тенденция за търсене на причината за разпространението на остеопорозата в този аспект. В условията на общ финансов дефицит на здравеопазването, определянето на чувствителността на костите с достъпен, точен и надежден метод като РЕМС, могат да служат в ежедневната клинична практика на всички специалисти по проблема остеопороза.

7. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Общият брой публикувани статии и доклади е 37. Представените в пълен текст 12 публикации са в списания от световни бази данни, 10 пълнотекстови статии в национални списания с научно редактиране. Две от статиите са приети за печат. Представените научни доклади на световни форуми също са публикувани в престижни списания с импакт фактор. Общият брой цитирания са 27, от които 10 в списания в световните бази данни.

8. Автореферат

Авторефератът е написан на 67 страници с представени 8 таблици и 22 фигури. Той е изготвен съобразно изискванията на правилника на МУ Пловдив, като отразява извършените дисертационни проучвания, резултати и изводи.

9. Критични забележки и препоръки

Проф. Владева е оформила изключително прецизно научния си труд и по достъпен начин е представила резултатите и изводите от изследванията си. Няма критични бележки по рецензираните процедурни документи.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представения дисертационен труд има съществен научен принос, съдържа научно-приложни резултати, които предствляват оригинален принос в науката. Поради качествата на работата, спазените изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за приложението му с минималните изисквания, както и критериите на Регламента на МУ Пловдив за придобиване на НС, давам своята положителна оценка и предлагам на Научното жури да присъди научна степен „доктор на науките” по докторска програма „Ревматология” в професионално направление 7.1. Медицина на проф д-р Стоянка Владева.

17.12.2023 г.

Изготвил становището:

проф. д-р Мариела Генева, дм